

Izhaja vsaki četrtek ob 11. uri dopolne. Rokopisi se ne vračajo. Ne frankovana pisma se ne sprejemajo.

Cena listu znaša za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni. Za manj premožne za celo leto 3 krone, za pol leta K 1.50. Za Nemčijo je cena listu 5 K, za druge dežele izven Avstrije 6 K.

Rokopise sprejema "Narodna Tiskarna" v Gorici, ulica Veterini št. 9.

Naročnino in naznanila sprejema upravnštvo v Gorici, Semeniška ulica št. 16. Posamezne številke se prodajajo v toba karnah v Šolski ulici, Nunski ulici, na Josip Verdijevem tekalšču nasproti mestnemu vrtu in na Korenjskem bregu (Riva Corneo) št. 14 po 8 vin.

Oglasi in poslanice se računajo po petih vrstah, in sicer: če se tiska enkrat 14 vin., dvakrat 12 vin., trikrat 10 vin. Večkrat po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Ivan Bajt v Gorici.

Tiska "Narodna tiskarna" (odgov. J. Marušič) v Gorici.

Na Skalnico — na sv. Goro!

Vstani, hiti, ker zima je že minula!

Zima je minula! Cvetoča pomlad je zavladala po naši deželi. Vse zeleni, vse cvete. Cela pokrajina je ko šop raznoličnih rož. Iz vseh grmov, z vseh dreves se oglašajo petje drobnih ptičic. Solnce je dobilo zopet svojo moč. Vsa narava je vstala iz zimskega spanja. Novo življenje se je začelo povsod. Tudi v človeških žilah se je kri pomladila. Srce nam bije krepkeje. Z naravo smo vstali tudi mi. Vsi se veselimo novega življenja. To splošno pomlajenje v naravi daje nam delavskim slojem veselo nado, da bo človeštvo vstalo iz dušne in gmotne bede, v katero se je pogreznilo, da se bo dvignil kdaj zlasti delavski stan iz velike revščine, v katero ga je pahnil kapitalizem in liberalizem. Mi imamo trdno upanje, da bodo zopet zavladale med človeštvom krščanske razmere, da bodo premagali med narodi zopet krščanski nazori, ki edini morejo pomladiti in prenoviti človeško družbo.

V tem zmislu smo sklenili krščanski delavci slovesno praznovati vsako leto začetek cvetoče pomladi. V ta namen smo si izbrali tretjo nedeljo po Veliki noči t. j. praznik varstva sv. Jožefa, društvenega patrona. Napraviti hočemo izlet k preljubi Gospe na sv. Gori, katera je obljubila pastarici Uršuli: "Reci ljudstvu, da naj mi tukaj hišo zida in me milost prosi". Mi krščanski delavci jo bomo prosili za izboljšanje tužnih razmer, v katerih živimo, za pomlajenje in prenovljenje bednega človeštva.

Upamo, da pojdejo z nami tudi drugi stanovi, da pokažemo vsi složno, da smo preinjenji z enim duhom in da imamo vsi resno voljo delovati za zmago krščanstva v sedanjih žalostnih razmerah.

Letošnje romanje na sv. Goro bo veljalo ob enem tudi v proslavo 50-letnice razglasenja brezmadežnega Spočetja, Mariji, ki je najlepša roža, hočemo pokloniti

prve pomladanske cvetke. Naj le imajo drugi svoje posvetne veselice, mi delavci gremo za večnimi uzori, za večnim veseljem. Naj se le svet pogreza v blato tega sveta, mi dvigamo svoja srca kvišku. To hočemo s tem romanjem pokazati. V naših srcih ni zamrla krščanska vera, ni vgasnilo krščansko upanje v boljšo bodočnost onstran groba.

Pričakujemo, da se odzove našemu vabilu ogromno število somišljenikov iz cele primorske dežele. V služaju, da bi nam vreme ne dopustilo romanja, vršila se bo slovesnost prvo nedeljo potem, ko bo vreme ugodno.

Vspored smo že zadnjič objavili in je ta-le:

1. V soboto dne 23. t. m. od 4—8 zvečer spoved v cerkvi sv. Ignacija v Gorici. Ob 7. uri govor.

2. V nedeljo dne 24. t. m. ob 3½ zjutraj sv. maša v cerkvi sv. Ignacija; po sv. maši skupno sv. obhajilo. Ob 4½ odhod na sv. Goro. Na sv. Gori okoli 9. ure govor, potem sv. maša. Ob 11. uri litanije s sv. blagoslovom.

Glede sv. odpustkov veljajo določbe rimskega papeža Leona XIII. Po teh določbah dobe popolni odpustek enkrat v letu vsi verni, kadarkoli obiščejo sv. Goro, prejmejo sv. sakramente in molijo po namenu sv. Očeta za sv. katoliške cerkev, in odpustek 200 dni, kadarkoli le obiščejo v milosti Božji svetogorsko cerkev.

Pesmi, ki se bodo pele, razen litanij M. B., so vse v pravkar izdani knjižici "Skalnica". Romarji bodo kupili to knjigo lahko v sakristiji sv. Ignacija ali pa na sv. Gori. Ker je ves čisti dobiček namenjen slovenskemu sirotišču, upamo, da jo kupijo vsi.

Vsem udeležencem priporočamo lepo obnašanje in red. Procesija se bode pomikala v vrstah, v katerih naj bodo po štirje. Reditelje treba ubogati.

V cerkvi sv. Ignacija bo poskrbljeno za zadostno število spovednikov, svetnih duhovnikov in redovnikov. Vabimo v prvi vrsti moške. Kdor ni še zadostil cerkveni zapovedi o velikonočnem ob-

hajilu, stori lahko zdaj. Želimo, naj bi ta slovesnost, ki je v čast brezmadežni M. D., privabila k Bogu obilo takih, ki so se odtujili sv. veri in sv. sakramentom. Slovesnost bodi veličastna in ob enem prisrčna, saj gre za čast naše preljube Gospe Marije, ki nas je med vsemi narodi odlikovala, ko se je na naši gori prikazala in nam obečala vse milosti.

Vse v slavo Bogu in čast Mariji Devici!

Odbor "slovenskega kat. del. društva" v Gorici.

Centralna posojilnica v Gorici.

V četrtek 14. t. m. se je vršil, kakor uže naznanjeno, občni zbor "Centralne posojilnice. G. dr. Ant. Gregorčič, predsednik posojilniškega načelstva, je toplo pozdravil došle zborovalce, konstatiral sklepčnost občnega zbora in otvoril občni zbor, poročujoč na kratko o razvoju posojilnice tekom preteklega upravnega leta. Nato je pozval g. vodjo S. Premrou, naj prečita poročilo načelstva, katero se glasi tako-le:

I. Poslovanje posojilnice.

1. Člani in deleži. V upravnem letu 1903 je pristopilo na novo 116 članov s 5 glavnimi in 112 opravnimi deleži; odstopila sta 2 člana z 1 glavnim in 1 opravnim deležem. Koncem l. 1903 je bilo 77 članov s 116 glavnimi in 636 članov s 711 opravnimi deleži, skupaj torej 713 članov. Svota vplačanih deležev s koncem leta 1903 glavnih K 23.200.—, opravnih K 1.422.—.

2. Denarni promet: Sprejemki K 1.388.632.66, izdatki pa znašajo K 1.386.636.54, skupaj torej K 2.775.269.20.

Bal se je velikonočnih zvonov. To veselo zvonjenje in pritrkovanje spominjalo ga je jasnih detinskih let. Kako se je še kot mal deček veselil Velike noči, veslega zvonjenja, godbe in petja pri procesiji. Kako mu je dobra mamica vedno napolnila žepce z lepo rdečimi piruhi in kolači. Skrbni oče kupil mu je navadno za Veliko noč novo obleko. Ha, kako ponosno je korakal potem mali Janko med svojimi tovariši! Dr. Sirnik se je nehote nasmehnil, ko se je spomnil jasnih mladostnih dni. O blažena leta nedolžnih otrok! Toda prišli so resnejši dnevi. Mladi Janko je odšel v mestne šole, le o počitnicah se je vračal domov k dobrih starišem. Toda nekoč so ga klicali tudi o Veliki noči.

"Mati je na smrtni postelji, pridi hitro!" poročal je oče.

Sè solznimi očmi, sè srcem potrjim skrbi in bolesti se je podal Janko na pot. Ravno na veliko soboto proti večeru je došel domov. Nihče ga ni sprejel na pragu rojstne hiše, nihče mu ni prišel nasproti, le iz sobice, kjer je navadno spavala mati, je čul pridušeno

3. Hranilnih vlog se je v upravnem letu vložilo K 402.696.57, dvignilo pa K 304.676.03, torej več vložilo K 98.020.54. Stanje koncem l. 1902 K 677.456.07. Pripisane obresti koncem l. 1903 K 31.957.70. Stanje hranilnih vlog koncem l. 1903 K 807.434.31. Hranilnih knjižic se je izdalo na novo 183, realiziranih pa je bilo 93. Na ostalih 600 knjižic je razdeljeno stanje hranilnih vlog tako, da pride povprečno na vsako hranilno knjižico K 1345.72.

4. Posojila. V letu 1903 se je izplačalo posojil: a) na osebni kredit in zastave K 79.623.91, b) na vknjižbo K 67.432.74, skupaj K 146.966.65. Posojil se je vrnilo: a) na osebni kredit K 30.698.70, b) na vknjižbo K 21.496.74, odpisalo se je pri posojilih na vknjižbo K 7.38, skupaj torej K 52.202.82. Torej se je več dalo za K 94.763.83. Koncem l. 1902 je bilo posojil: a) na osebni kredit K 182.909.70, b) na vknjižbo K 401.307.68, skupaj K 584.217.38. Stanje posojil koncem l. 1903 K 678.981.21, in sicer znaša stanje a) posojil na osebni kredit in zastave K 231.834.91, b) posojil na vknjižbo K 447.146.30, skupaj K 678.981.21. Izposodilo se je a) na osebni kredit 81 strankam, b) na vknjižbo 43 strankam. Vrnilo je posojila a) na osebni kredit 25 strank, b) na vknjižbo 7 strank. Povprečnica za posojila na osebni kredit znaša torej pri 302 dolžnikih K 767.66, za posojila na vknjižbo pri 259 dolžnikih K 1726.43.

5. Tekoči račun. Promet v tek. računu znaša K 1.809.948.32. a) Sprejemki K 888.919.72, b) iz-

ihjenje. Naglo je planil k vratom in odprl.

V sobici je ležala na beli postelji njegova dobra, ljubljena mati, oče in sestra sta klečala ob postelji in milo plakala.

"Mati, mati!" vskliknil je Janko obupno, ter se sklonil nad umirajočo.

Počasi je mati odprla trudne oči, z veliko težavo dvignila desnico ter jo položila sinu na glavo.

"Janko, moj sin", dejala je komaj slišno, "bodi dober, ubogaj očeta in moli rad. Ali bodeš? Obljubi mi!"

"Obljubim, prisegam Vam, mati!" dejal je Janko ihten in poljubil materino desnico.

V tem trenutku zadoneli so s cerkvenega stolpa velikonočni zvonovi, oznanujoč veselo vest Vstajenja.

"Glej, Janko!" dejala je mati, "velikonočni zvonovi so pričla tvoji obljubi; naj te vedno spominjajo nanje!"

Kot v potrdilo njenih besed poljubil je Janko mater na blede čelo.

(Konec pride.)

LISTEK.

Velikonočni zvonovi.

Zveličar naš je vstal iz groba, vesel prepevaj o kristjan! Premagana je vsa tlobnoba, dan's je rešenja tvojga dan!

Velika noč! Priroda praznuje dan vstajenja iz zimskega spanja, pomlad praznuje dan zmage in naša mati sv. katoliška cerkev praznuje dan zmage nad pekлом in smrtjo, dan slavnega vstajenja našega Gospoda! Kako milo, kako mogočno done velikonočni zvonovi; kakor da bi hoteli vsemu svetu, vsi naravi oznaniti veselo vest Vstajenja, in kakor da bi hoteli zajedno vsaki človeški duši zaklicati:

Iz groba grehov duša vstani, V življenje novo z Jezusom!

In s kako radostjo poslušajo človeška srca te mile, zmago ljubezni oznanjujoče glasove! — In koliko src je, ki — žal — ne morejo in nočejo razumeti veselo znanilo velikonočnih zvonov! Koliko src je, ki se celo izogibljejo in boje

teh milost oznanjujočih in resno svarečih zvokov.

Med zadnje je spadal — žal — tudi dr. Janko Sirnik, bogat in občespoštovan odvetnik. Za cerkvena opravila se navadno ni brigal, te so — kakor se je izražal — le za priprosto ljudstvo in ne za moža, učeneega in olikanega, kakor je on. Prisostoval je včasih cerkvenim slovesnostim in pridigam, a to iz gole radovednosti, najboljši govornik ni znal ganiti njegovega zakrkneneega srca. Edino nekaj je bilo, kar ga je pretresnilo in česar se je celo bal, namreč: velikonočni zvonovi.

Kedar se je na veliko soboto proti večeru zbiralo verno ljudstvo k procesiji Vstajenja, kedar so se iz stolpa oglašili velikonočni zvonovi, oznanujoči vernim srcem praznik sprave in zmage, tedaj je naš znanec navadno bežal iz mesta, skušal se je skriti zvonovom. Tako tudi danes.

Koj po obedu oblekel je kolesarsko opravo, zasedel kolo in odhitel iz mesta. Povsodi so ga srečavali ljudje, ki so hiteli k procesiji. Zakaj ne gre tudi on?

datki K 921.028-60, torej več izdatkov K 32.108-88. Stanje tekočega računa l. 1902: a) aktivni tekoči računi K 192.244-03, b) pasivni tekoči računi K 89.460-32. Razlika torej K 102.783-71. Prištevsji k tej zgorajšnji razliki K 32.108-88, znaša stanje tek. rač. K 134.892-59. Koncem leta 1903 se je pripisalo obresti posojilnici v dobro K 11.157-48, posojilnici v breme K 3.485-17, ostanek v dobro K 7.722-31. Stanje tekočega računa posojilnici v dobro K 143.614-90, in sicer znaša stanje: a) aktivnih tekočih računov K 221.370-99, b) pasivnih tekočih računov K 78.756-09, skupaj torej K 242.614-90. (Dalje pride.)

Rusko-japonska vojska.

O zadnji grozni nesreči, ki se je pripetila Rusom pred Port Arturom v noči 12. t. m., je odposlal namestnik Aleksejev carju sledečo brzojavko: Kakor poroča poveljnik Port Arturja, zapustile so naše oklopnice in križarke pod vodstvom najvišjega poveljnika admirala Makarova portartursko luko, ko hitro so zapazile, da se ji bliža sovražno brodogojne in sledile so na visokem morju jednemu oddelku istega. Ko se je začelo število sovražnih vojnih ladij množiti in jih je bilo videti že kakih 30, so se naše vojne ladije zopet obrnile proti notrajnosti portarturske luke. Oklopnica „Petropavlovsk“ zadela je pri ti priliki ob neko podmorsko mino in se je potopila v morje. Veliki knez Ciril, ki je bil tudi na ladiji, se je rešil. Japonska eskadra se nahaja blizu Liaotesau. Admiral Grigovič, poveljnik Port Artura pa je 13. t. m. zjavil carju: „Petropavlovsk“ je zadel ob neko mino, je vsled tega razletel in se je potopil. Naša eskadra se nahaja pod Zlato goro. Japonci se bližajo. Zdi se, da je admiral Makarov mrtev. Veliki knez Ciril bil je lahko ranjen.

Drugi telegram admirala Grigoviča se glasi: Spoštljivo obveščujem Vaše veličanstvo, da so do sedaj bili rešeni izmed onih, ki so se nahajali na „Petropavlovsku“. Veliki knez Ciril, 6 častnikov, med njimi kapetan Jakovlev, težko ranjen, 2 poročnika, 2 kadeta in 32 pomorščakov, ki so vsi ranjeni. Dosedaj so bila najdena trupla 4 častnikov, jednega zdravnika in 12 pomorščakov. Japonskega brodogojna ni več videti. Podrobnosti bode sporočil kontreadmiral knez Uhtomski, ki je prevzel začasno poveljenstvo eskadre.

Po poročilih listov se je potopilo s „Petropavlovskom“ nad 600 mornarjev. Utonil je Makarov in ves njegov generalni štab.

Za naslednika Makarovega je že imenovan podadmiral Skrydlov, bivši poveljnik ruske črnomoške eskadre.

Politični pregled.

Državni zbor. — V torek se je zopet sešel naš državni zbor h kratkemu zasedanju, kajti, kakor poročajo listi, snidejo se delegacije že dne 5. maja v Budimpešti. Prva seja novega zasedanja trajala je sicer 6 ur, a ves ta čas se je izpolnil le s čitanjem došlih ulog, interpelacij in nujnih predlogov. Posl. Bianchini je interpeliral vlado zaradi novih pogajanj, ki se vrše zdaj med našo vlado in italijansko glede koncesij, katere naj bi naša država dovolila Italiji glede uvažanja italijanskih vin. Vlada je predložila zbornici ter tudi razdelila tiskani zakonski načrt, zadevajoč razširjenje tržaške luke, katero bi stalo 46 milijonov kron. Došel je poslanski zbornici tudi dopis ministrskega predsednika, v katerem se poziva zbornica, naj prej ko prej izvrši volitev članov v avstrijsko delegacijo. Pod predsedstvom posl. dr. Pacaka so imeli v torek poslanci dr. Krninač, Sileny, dr. Ferjančič, dr. Ploj, dr. Šusteršič, Suklje, Bianchini in Vuković posvetovanje o položaju s posebnim ozirom na vprašanje o volitvi v delegacije. Tudi o dogodkih na dunajskih visokih šolah se je govorilo in se je sklenilo storiti energetične korake. Kakor vse kaže, se ni politični položaj med velikonočnimi počitnicami prav nič spremenil in Čehi, kakor tudi druge z njimi združene stranke

nameravajo še nadalje vztrajati pri svoji obstrukcijski taktiki.

Dopisi.

Iz Mirna (Rupe), 10. aprila. — (Konec). — Po mnenju tovarnarja kož Andreja Jakila in njegovega pravnega konzulenta je postopal dr. Gregorčič nezakonito, ko je pod njegovim predsedstvom podporno društvo v Gorici sklenilo posebne pogodbe s svojimi člani iz nekaterih vasi v okolici goriški gledé uprave z njihovimi prispevki in podporami.

To njuno mnenje pa nima zaslombe v državnem zakonu o zavarovanju delavcev za slučaj bolezni, ki prepoveduje le take pogodbe med društvom in društveniki, ki kršijo na kateri koli način pravico zavarovanca do zakonito določene mu podpore v slučaju bolezni. Pogodbe goriškega društva ne le da so varovale nedotaknene pravice zavarovancev, dajale so jim še razne ugodnosti.

Mnenje imenovanih dveh gospodov tudi ni prirejalo osrednja državna uprava, s katero se je dr. Gregorčič posvetoval, predno so se sklenile omenjene pogodbe, katere pristojna oblast na Dunaju je popolnoma odobrvala tako postopanje. Ako je bilo Gregorčičevo početje nezakonito, sme ponosen biti, da je imel visoke sokrivce, ki so poklicani čuvati in tolmačiti državne zakone.

Omenjena gospoda se oklepata imena podružnice, katero je nadelo podporno društvo skupinam pogodbenikov iz posameznih krajev in se ne zmenita za to, da to niso bile podružnice v smislu društvenega zakona, ter da so dobivale pomen in veljavo edino le iz določil pogodbe, sklenjene med društvom in posameznimi njegovimi člani.

Goriško društvo je imelo pravico premeniti pogodbo ali tudi preklicati jo vsak čas brez vsakega ozira na njeno zakonitost ali nezakonitost. To zadnje označenje dovolila sta si omenjena gospoda le radi lepšega, da pokažeta strmečemu svetu, kako nadkrijujeta drugi svet v pravnem znanju in pravnem čutu.

Pogodbeniki iz Mirna so pridobili vsled izrečne določbe sklenjene pogodbe pravico do privarčevanega denara, kolikor ga je bilo ob času, ko jim je goriško društvo pogodbo odpovedalo, in imajo še vedno to pravico, ako se ji niso na kateri način odpovedali.

Andrej Jakil je bil poverjenik in zaupnik svojih soobčanov društvenikov, katerim edinim je neposredno odgovoren za svoje delovanje kot načelnik tako zvane podružnice. Edini činitelj, ki ima odločevati o porabi privarčevanega denara, je po določbah obestransko obvezne pogodbe skupina pogodbenikov na shodu (po domače; na občnem zboru), katerega sklicati je dolžnost v prvi vrsti načelnika Andreja Jakila, v drugi vrsti ako bi Jakil tega ne storil, pa goriškega društva.

Andrej Jakil ni opravičen izročiti denar goriški „centrali“, marveč dolžan je izročiti ga skupini mirenskih bivših društvenikov. Če smatra sklenjeno pogodbo za veljavno, dolžan je to storiti vsled pogodbe; če pa jo smatra za neveljavno, dolžan je to storiti, ker sploh ni imel nikake pravice denar sprejemati. Njegova dolžnost je bila „podružnici“ „predsedovati“, ne pa „centrali“, to je: njenemu predsedniku duševno hlapčevati.

Bivši mirenski društveniki goriškega podporna društva, tako zvani člani mirenske „podružnice“, imajo pravico do privarčevanega denara in dolžnost, da ga od Andreja Jakila, oziroma goriške „centralne“, zahtevajo.

Pri tem njihovem prizadevanju jim morajo iti na roko, ker so dolžni resnico govoriti, prejšnji predsednik dr. Anton Gregorčič, sedanji blagajnik Josip Hrovatin, pisana pogodba in osrednja državna uprava na Dunaju, ki je dotično pogodbo pripravila. Pogodba je bila v odborovi seji soglasno sprejeta ter na občnih zborih posredno in neposredno potrjena.

Da pa goriška „centrala“, oziroma njen pravni konzulent in Andrej Jakil, ne bodo mislili, da smejo z delavci, ki so dolžni zavarovati se za slučaj bolezni, burke uganjati, naj se mirenski delavci združijo pa ustanovijo svoje podporno društvo. „Centrala“, njeni hlapci in pokrovitelji jim sicer poredajo, da to ni mogoče, a prepričani naj bodo, da v kljub zaprekam, ki se jim bodo stavljale, svoj namen gotovo dosežejo, ako se oklenejo

mož, ki iščejo javno blaginjo, ne pa svojo čast in slavo.

Mirenski delavci naj napredujejo in naj pokažejo, da v dobrem niso taki zadnjaki, za kakršne bi jih radi razupili znani laži-naprednjaki. Delavci, pogumno naprej, ker vaša je prihodnost!

Iz Mirna. — Kakor sem čital v zadnjem „Pr. Listu“, poslal Vam je znani tovarnar kož (bivši nadzornik „Soča“ in član izvrševalnega odbora „narodno-napredne“ stranke), Andrej Jakil v Rupe neko pismo, v katerem Vam „steje levite“. Ker je to pismo naperjeno proti zadnjemu dopisu iz Mirna ter proti dopisniku istega, je moja dolžnost nekaj odgovoriti in sicer:

Vi pišete, da je bila naša podružnica zaradi tega razpuščena, ker je bila nezakonito ustanovljena. Jaz sem se prepričal na pristojnem mestu, da to ni res, ampak da je bila podružnica radi sledečega razpuščena: Prvič, ker je predsedništvo neredno upravljalo podružnico; drugič, ker so vsi bogatejši gospodarji jamčenjé odtegnili (in Vi ste menda za to najbolj agitirali); tretjič, ker ste menda hodil Vi vedno k „centrali“ prositi, naj razpusti podružnico ter nas rešisramote in sitnosti, in tretji vzrok je bil glavni vzrok.

Nadalje me imenujete falota mirenskega. No, mi delavci smo v glavah nekaterih „človekoljubnih duš“ pravi neumneži in falotje. Ali že zadnjič sem enkrat povedal, da v Mirnu so naši bogataši in magnatje desetkrat bolj neumni, kot njih delavci. Tega ni treba dokazati, to ste dokazali dovelj s svojim pismom na uredništvo „Pr. Lista“.

Vi pravite, da Vam očitam, da Vam gre le zaradi denara. No, kar sem pisal, to tudi še sedaj trdim. Ali poglejmo malo tudi to Vašo stran. Urad našo podružnico je bil v Vaši pisarni, tedaj v sobi, katero ste Vi rabili, kajti v njej ste imeli svojega knjigovodjo ter polno sobo Vaše oprave. Ta soba je merila približno 16 kvadratnih metrov; od teh 16 kvadr. m. je rabila podružnica za svojo omaro le polovico kvadr. m. in za to polovico kvadr. m. ste si Vi svojeglavno poračunili za dve leti in pol 400 K najemnine. Na ta način bi torej ta soba, ako bi bilo za vsako polovico kvadr. m. pro-tora plačati toliko, kolikor je plačala podružnica, nesla v dveh letih 12.800 K. Ali ni to nekoliko preveč? V Mirnu se dobi za 110 K na leto hišo s kuhinjo, kletjo, 3 sobami, kaščo, hlevom in pol oralom zemlje. Poglejte, kaka razlika. Sploh je v računih mnogo nepotrebnih stroškov, pa to prihranim za prihodnjic, če Vas bo še kaj srbelo.

Delavec.

Dostavek uredništva. — Kakor je razvidno iz današnjega našega odgovora na pismo g. A. Jakila, ni v Mirnu obstajala nikaka prava podružnica „Goriškega podporna društva“, ampak obstajala je le skupina mirenskih članov, s katero je sklenila goriška „centrala“, t. j. „Gor. del. podp. društvo“, neko pogodbo glede privarčevanega denara, izvirajočega iz članarine in drugih prispevkov mirenskih članov. S tem denarom pa ni imel pravice razpolagati ne gosp. Jakil in tudi ne goriška „centrala“, ampak jedino le člani mirenske skupine. Zato opozarjamo še jedenkrat mirenske člane, da naš odgovor pazljivo čitajo ter ga tudi uvažujejo.

Iz sovodenjske županije, dne 18. aprila, 1904. — Gosp. urednik! To Vam je bil v naši županiji dirndaj, katerega je provzročil moj dopis, priobčen v predzadnjem „Prim. Listu“. Po gostilnah in drugod se ni drugega govorilo, kakor o vsebini omenjenega dopisa. Zatorej hvala Vam za priobčenje.

Ta dopis pa ni dal spati nekemu v zadnjem „Primorcu“, kateri se štuli v podpisu za „Sovodenjca“, o katerem pa vsi vemo, da je ptujec, ko pride v našo županijo. Vidi se, da ta dopis je zadel v sršenje gnezdo. Gosp. urednik, in veste kaj pravi? Pravi namreč, da Vaš list mora biti silno lačen dopisov in sploh da priobčuje take reči, katere so drugi listi že davno priobčili. — Bravo, gosp. dopisnik, ta pa je res vredna več kot počen groš! Prosim, povejte za Boga, ali dobite na Slovenskem kak list, v katerem bi bil sam ponatis iz drugih listov, kakor je ravno „Primorcu“? Ali niso v „Primorcu“ sč mi poberki iz „Soče“? Kar „Soča“ prežveče, to pride potem šele v „Primorcu“. Ali ni tako? — „Prim. List“ pa priobčuje izvirne dopise iz cele na-

še dežele in še druge zanimive reči, kakor n. pr. zanimive članke, podlistke itd. „Primorcu“ se ne more niti od daleko meriti z našim „Prim. Listom“. Seveda v psokvah, v zmirjanju, v farbanju in zavijanju je bogat, kakor njegova starica „Soča“.

Pojdimo dalje. Dopisnik pravi, da so navadno vsako leto na velikonočni ponedeljek šli plesat v Gradiško kar vsi od kraja, staro, mlado, otroci žene itd. No, no, ni bilo sile ne. Posledno zadnje dve leti je skoro popolnoma nehala ta navada Parsrbopetežev moškega in ženskega spola, to je bilo vse. — Seveda, v takih okoliščinah je treba napraviti iz komarja — slona.

Pravi tudi, da so v tistem tednu v neki najzagrizenejši „klerikalni“ krčmi v Sovodnjah nategovali harmoniko, ter da so „klerikalne dušice“ divje se vrtele. — To pa je taka laž, kakoršen je dopisnik širok in velik. Ne vem, kako se more resnici tako v obraz biti. Nalašč sem se informiral na dotičnem mestu. In kaj sem izvedel? Izvedel sem, da ne v neki najzagrizenejši „klerikalni“ krčmi, ampak v neki najzagrizenejši „naprednjaški“ krčmi v Sovodnjah se je v postu plesalo. Kdo je plesal, ali moški ali žensko, ali stari ali mladi, ali „klerikalci“ ali „liberalci“, mi ni znano. Faktum pa je, da se je plesalo v „naprednjaški“ in ne v „klerikalni“ krčmi. Seveda, reci mi, da ti ne porečem!

Zdaj pride pa šele najlepša. Veste g. urednik, kaj pravi nadalje „sovodenjski“ dopisnik v „Primorcu“? Pravi, da isto trobojnico, katero sem v zadnjem dopisu tako lepo opisal, je naš župan posojeval sovodenjski cerkvi, da se je o cerkvenih slovesnostih razobešala na zvonik, in pravi, da za to dobro delo ga zdaj napadamo. — Jaz sem pa izvedel od neke prav verodostojne osebe sovodenjske, da ista trobojnica je obdinska. Torej tukaj ste se sami ujeli, dragi tički. Previdnosti je treba, kadar se kaj čeeča (oprostite, Vaša beseda), da ne zabredete v še hujše blato, da ne bouete potem še mene klicati na pomoč, da Vas rešim. Ali ste razumeli?

Kar se sovodenjske godbe tiče, samo par besed. Res, tudi mene bi veselil pravi napredek godbe, a rečem pravi, a ne takšen, kakoršen je bil dosedaj, in tudi želim, da bi Sovodenjci enkrat imeli svojo godbo. Ako bo šlo tako naprej, kot je šlo do sedaj, se bo zmerom na enem mestu, namreč na onem, na katerem so bili pred tremi leti. Torej vstrajno naprej, da vidimo čez leto in dan, koliko so napredovali. Do tedaj pa ostajam pri onem, kar sem zadnjič izjavil.

Volitve sovodenjske, kakor pravi dopisnik, so razveljavljene. To sicer mene ne dosti zanima. A kolikor jaz razmere poznam, niti ako se na glavo postavite, ne zmagajo v naši županiji Vaši pristaši.

V enem pa mi je popolnoma pritril „sovodenjski“ dopisnik v „Primorcu“, namreč, da imamo župana v — kitlji. Hvala mu za priznanje. Nekaj pa bi mu rad popravil, namreč samo to, da bi moral deti besedo razsodnega župana — med ušesca.

„Primorcu“ pa sem hvaležen, da je skoraj ves moj zadnji dopis ponatisnil. Priporočam mu, da ponatisne tudi tega.

Kar se tiče lokavskega plesa na velikonočni ponedeljek, seveda da ga ne odobravamo, ker ako ne odobravamo enega, tudi drugega ne.

To odgovarja še vedno isti

Rubinjc.

Iz vipavske doline, 15. aprila. (Izv. dop.) Nesreča na Krasu, liberalni bojkot; glavnega štaba prihod v Vipavo 5. ali 6. maja. t. l.) — Gotovo je izvedel Vaš cenjeni list o grozni nesreči, ki se je zvečer ob 6 $\frac{1}{2}$ uri, to je dne 11. t. m. med Skopem in Datovljami pripetila. Prekupec Andrej Bizjak iz Loža pri Vipavi vozi pogostoma, t. j. vsaki ponedeljek ali torek v tednu, domače pridelke, maslo, jajca itd. na prodaj po skladozni cesti v Trst. Istega dne je tudi peljal omenjeno pridelke s svojo ženo v Trst. Zudej na vozu sta se peljali še dve drugi stari ženi z enakim blagom v jorbasih, in sicer 65 letna Marija Vouk z Goč in 78 letna Marija Jamšek iz Lož pri Vipavi. Dne 11. t. m. okoli 6 $\frac{1}{2}$ zvečer, ko bi se bilo že moralo od dela odnehati, ker zdaj traja delo od 6. zj. do 6. ure zvečer, — se pr. pelje zgoraj omenjeni Andrej Bizjak, rojen v Brancici, pa poročen v Ložeh pri Vipavi, s svojim enovprežnim vozom in konjem po cesti čez Skopo proti Datovljam, kjer

vozi delavci kamenje in gramoz čez skladovno cesto. Neki Črnogorec — delavec, ki pa ta dan radi njih pozna Velikonoci ni z ostalimi svojimi rojaki nič delal, opozori kakih 100 metrov nad križanjem ceste došlega voznika, da naj hitro pože konja, če hoče priti še o pravem času čez križanje ceste, preden pridirja voz kamenja po položnih šinah. Mož res pože svoje konja, toda ravno tedaj prilomasti železniški voz čez cesto, ter zadene ob soro konec voza s tako močjo, da se voz z vsemi 4 osebam prekucne. 78 letna stara in pobožna žena Marija Jamšek pade tako nesrečno, da takoj mrtva obleži, Marija Vouk se tudi precej močno rani po obrazu, ostalima dvema, vozniku in njegovi ženi, se pa ni nič posebno žalega zgodilo. Ranjeno M. Vouk so prenesli v delavsko bolnišnico v Duvljuje, kjer je zdravnik zašil in obvezal takoj rane, ter takoj drugi dan, 12. popoldne, so jo že prepeljali domov na Goče. Zdej se bo moralo preiskovati, kdo je prav in prav kriv te grozne nesreče. Komisija, ki je prišla ob 11. uri drugega dne zjutraj na lice nesreče, je zapisala si določeno dejstvo, na katerega podlagi se bo vršila nadaljna preiskava. Javno mnenje se glasi, da je tega krivo le podjetništvo ceta, ker ni postavilo čuvaja poleg križanja ceste in o potrebnem času zapiralo z brunom ceste. Dal Bog, da bi bila ta nesreča zadnja pri gradnji te železnice! Res, človek ne ve, kje ga čaka bela žena, da ga sprejme v svoje krilo; „zatorej čujte, ker ne veste ne dneva ne ure“, itd. nas uči sv. evangelij.

(Konec pride.)

Lokve, 17. aprila 1904. — „Delavsko podp. društvo“, ki se je tu ustanovilo, šteje danes 61 udov; zastopane so vasi: Lokve, Lazno, Trnovo, Nemci. Novi udje so izvolili prvi odbor, ki se je sestavil tako-le: A. Plesničar, predsednik; Fr. Kodrič, podpredsednik in odbornik za Trnovo; Ferd. Winkler, tajnik; Fr. Štrosar (9) odbornik za Nemce; And. Podgornik odbornik za Lazno; A. Šuligoj in Jak. Kogoj odbornika za Lokve. Namestniki so: H. Winkler, Fr. Štrosar (3), And. Šuligoj. — Novi odbor naznanja: 1. uradna ura je vsako nedeljo po sv. maši v uradnici (sedaj župnišče) na Lokvah; 2. novi udje lahko naznanijo svoj pristop po svojem odborniku odboru v. potrjenju; 3. društvena oznanila bo priobčeval „Prinorski List“. O d b o r.

Iz Gabrovice pri Komnu. — K dopisu iz naše občine pretečenega tedna, v katerem izraža dopisnik svoje veselje zaradi novega Božjega groba in veličastne procesije, bi še dostavil, da je oni 94-letni starček, ki se je v stari noči udeležil Vstajenja, korakal prvi pred procesijo z vstalim Izveličarjem v naročju, jokaje od veselja. — Hvale in posnemanja vredno je tudi, da so naši mladeniči nabrali 66 K za lepo velikonočno svečo in sliši se, da nameravajo napraviti zastavo sv. Vincenca, ker so večinoma sami zidarji. — Radi bi pri nas napravili zavarovalnico za živino, pa čakamo, kako se reši zadeva gledé deželne zavarovalnice. Živine je dosti pri nas in jo bode še več. Kmet bo prisiljen spremljati njive v travnike, ker delavci so jako dragi in se jih ni dobiti. Žito je po ceni, živina pa, kakor je pokazal zadnji semenj v Sežani, jako draga. Tudi sadjereje se bo treba bolje poprijeti, ker trta zahteva veliko truda in že tako poljska dela morajo opravljati večinoma le ženske. — Razsajati je začela na zdravem Krasu influenza. Šolski otroci hudo kašljejo. Pa kašljale bodo tudi nekatera naša lahkomišelná dekleta, ker nobeden ples v okolici se ne more opraviti brez njih.

Rodoljub-domačin.

Novice.

Umrl je 18. t. m. od mrtvouda zadet g. Alojzij Sorč, c. kr. poštar v Bovecu.

Za slovensko sirotišče oziroma za „katol. društvo detoljubov“ so darovali: P. n. gg.: Monsignor Kofol za „Skalnico“ in sirotišče 4 K, nekatero društvenice „Marijine družbe“ v Pevmi 30 v, M. U. 1 K, neko društvo za izgovorjene ptujke 1 K 53 h, I. G. za meseca sušec in mali traven 4 K, Ivan Eržen (Šebrelje) 50 v. Knjižica „Soc. vprašanje“ je vrgla še 7 K 80.

Za „Šolski Dom“ je došlo našemu upravništvu: Neko društvo za izgovorjene ptujke 1 K 53 h.

Drugi civilni pogreb v Gorici. — „Soča“ z dne 16. t. m. piše: „Včeraj

popoldne je imel spremljati stolni vikar dr. Pavlica na pokopališče v tukajšnji ženski bolnišnici umrlo 19 letno Justino Ogoretič, katero je zanesla usoda iz Štajerske v tukajšnje Venerino hišo. Umrli je za jetiko, v bolnišnici je bila od 22. jan. t. l. Njene tovarišice so ji darovale venec, ki je bil položen na frato. Ko je prišel dr. Pavlica, je rekel, da morajo odstraniti venec pa tovarišice njene ne smejo za pogrebom, druga če se odstrani.

Navzoči so protestirali, rimski doktor pa se je obrnil ter peljal domov. Pogreb se je vršil brez duhovna. Pripominjamo, da doslej so se taki pogrebi vršili brez ovir ter da je omenjena deklica umrla spravljena z Bogom. Komentar naj si napravi vsak sam!

Na to povemo slavnemu občinstvu, da je č. g. dr. Andrej Pavlica, zavedajoč se svoje časti, zahteval, da se morata odstraniti oba venca, katere je darovala Venerina hiša pa tovarišice njene in njen gospodar da ne smejo za pogrebom, ker drugače da se hoče podati prej domov na posvetovanje z župnikom in dekanom, ker ne more za takšne pogrebe sprejemati odgovornosti; ko dobi potrebne informacije, da se vrne in da ne smejo mrliča pokopati brez duhovnika, ker se je ranjaka spravila z Bogom.

Tako je govoril dr. A. P. Nato se je podal domov, ker ga niso hoteli ubogati. Mej tem pa, ko se je šel posvetovati, so odnesli mrliča brez duhovnika na pokopališče. To se je zgodilo proti izrecni prepovedi dr. A. Pavlice.

Naj omenimo še, da se je dr. A. Pavlica podal kasneje na grob in je na grobu opravil vse obrede in vse molitve za pokojnico, ki je slabo sicer živela a se v zadnjem času spravila z Bogom.

Mislimo, da je bilo postopanje dr. A. Pavlice v takih razmerah pravo!

Dobili smo in priobčujemo: Cerkevni pogreb po katoliškem obredu je odlična čast, do ktere imajo pravico samo oni, ki so bili udje sv. katoliške cerkve in so tudi kot taki umrli, ktera se toraj mora odreči onim, ki ob svoji smrti niso bili ali niso hoteli biti v cerkvenem občestvu.

Cerkvene postave odrekajo cerkveni pogreb:

1. vsem onim, ki niso umrli v krilu katoliške cerkve, n. pr. nekrščenim, (dasi rojenim od katoliških roditeljev), javno izobčenim (ekskomuniciranim), krivovercem, razkolnikom, odpadnikom;

2. onim katoliškim kristjanom, ki so umrli kot očitni grešniki in sicer a) padli v dvoboju (duelu), a koravno bi pred smrtjo dali znamenja kesanja ali poslali po duhovnika, b) samorilci, ki so se pri čisti pameti in samosvesti umorili ter niso dali pred smrtjo nobenega znamenja kesanja. Ako se dvomi, ali je bil samomorilec res pri čisti pameti, se cerkev nagiblje milejšemu mnenju ter dovoljuje cerkveni pogreb, toda tihi brez slovesnosti, c) javni in očitni grešniki, ki so umrli nespokorjeni. Toda nespokornost dotičnega mora biti gotova in očitna, tako, da bi dovoljenje cerkv. pogreba pri vernikih vzbudilo nevoljo ali celo pohujšanje; d) oni, ki so se ob svoji smrti uri trdovratno in očitno branili sprejeti sv. zakramente; e) oni, od katerih je javno znano, da niso vsaj enkrat v letu bili pri spovedi in sv. obhajilu in so brez kesanja umrli.

Samo ob sebi se razume, da ima samo cerkev oblast določevati o obredu cerkvenega pogreba, torej tudi prepovedovati take reči, ki pretvarjajo to resno spodbudljivo cerkv. slovesnost v posvetno šemarijo ali celo demonstracijo zoper sv. cerkev, njene nauke in služabnike.

Povsem kriva in necerkvena je moderna navada obkladati krsto odraslih rajnikov s celo skladavnico vencev in travok, tako, da se spremeni mrtvaški voz v cvetličnjak in izgine resnobna cerkvenega pogreba. Do vencev imajo pravico samo otroci in oni mladi, ki so ob smrti ohranili tisto belo oblačilo nedolžnosti in devišstva, katero so bili sprejeli pri sv. krstu. Pri pogrebu odraslih pa žaluje sv. cerkev zaradi človeške slabosti, minljivosti in grešnosti ter prosi rajniku božjega usmiljenja, zato venci tu nimajo pravega pomena.

Iz navedenega naj razsodi vsak, ali so se res prekoračile cerkv. postave, ko je veleč. g. župnik prvostolnice goriške odrekal cerkveni pogreb g. Ernestu de Bassa, čegar življenje je Goričanom znano, in ko se je g. dr. Andrej Pavlica branil spremljevati mrtvaški voz spokorjene mladenke, ki je bila zapustila vsled bo-

lezni hišo nesramnosti ter umrla v tukajšnji ženski bolnišnici in kateri je gospodar one zloglasne hiše napravil slovesni pogreb, obstoječ v znanem modernem aparatu (venci, sveče in belo oblečene deklice!) in spremstvu poznanih tovarišic njenega prejšnjega življenja. Kateri duhovnik bi se upal hoditi v taki družbi? Ali bi ne bil tak pogreb povečanje nesramnega greha? In dasi je g. dr. A. Pavlica bil pripravljen spremljevati na pokopališče mrliča, ako bi se bil odpravil oni demonstrativni aparat, se ga vendar ni poslušalo ter so proti njegovim prepovedim odpegljali umrlo na pokopališče seveda z ono slovesnostjo, katero so bili pripravili. To je resnica, vse drugo pa laži ali pa neosnovane čenče. Žalibog, da katoličani več verujejo liberalnim listom, ki mečejo kamenje na katoliško cerkev, kakor njenim služabnikom, duhovnikom.

Beseda v prid „Šolskemu Domu“. — Lep in časten večer smo spet enkrat preživeli v čitalniški dvorani, in ne moremo se zadosti zahvaliti požrtvovalni delavnosti zlati gg. pevovodje in igrovodje, ki sta nam do takega užitka pripomagala, ter vstrajnim sodelovalkam in sodelovalcem, pa tudi častitim damam ženskega oddelka „Šolskega Doma“ na njih inicijativi. Obisk je bil prav povoljen: dvorana polna, dohodkov pri blagajni nad 400 K. Naj jih Bog blagoslovi, da bi se množile in postotile. Vredno je opomniti, da je precejšnje število pri besedi v najvažnejših ulogah sodelujočih oseb bilo izmed uslužbenk in uslužbencev „Šolskega Doma“, da ta zavod nam torej tudi na to stran koristi.

Tudi II. inštanca — prej, nego „Soča“ in novi prerok! Tako so rekli v Gorici dne 16. aprila, ko so končali trimesečno pravdo o nekem „klerikalnem divjaštvu“: zdaj vemo, kdo laže! Za danes brez drugih opazk!

Vabilo k rednemu občnemu zboru „Hranilnice in posojilnice“ v Cerknem, registrovane zadruga z neomejeno zavezo, kateri se bode vršil v nedeljo dne 1. maja t. l. ob 2. uri popoldan v dvorani „Gospodarskega doma“. Dnevni red: 1. Poročilo o letnem računu in potrjenje istega; 2. Razdelitev čistega dobička. 3. Volitev računskih pregledovalcev; 4. Posamezni nasveti. — Opomba: Ako bi ta zbor (ob 2. uri) ne bil sklepčen, začne se ob 3. uri drug občni zbor, ki bo smel brezpogojno sklepati. Načelstvo.

„Hranilnica in posojilnica v Čepovanu“ imela bo svoj občni zbor v nedeljo dne 1. maja t. l. ob 3. urah popoldne. Dnevni red: 1. Potrditev računa za l. 1903; 2. Volitev načelstva in nadzorstva; 3. Morebitni predlogi. Načelstvo.

Oproščen duhovnik. — V pretečeni jeseni aretirali so v Gorici italijanskega duhovnika don Angela Sbalchiero, ker so to zahtevale ital. sodne oblasti. Tožen je bil namreč zaradi goljufije, češ, da je ponarejal menjce. Don Sbalchiero bil je izročil italijanski sodni oblasti, in v petek se je vršila proti njemu kazenska obravnava, na kateri pa je bil spoznan nekrivim, in zaradi tega oproščen.

Roparski napad na Prevalah. — V petek 15. t. m. predpoludne okolo 9. ure prišel je v krčmo Štefana Ceja, nahajajoči se na Prevalah, na cesti namreč med Solkanom in Sv. Goro, in sicer tam, kjer se loči cesta v dva dela, katerih jeden pelje v Grgar, drugi pa na Sv. Goro, neki mladenič, star približno kakih 20 let. Pred to krčmo se nahajati še dve drugi krčmi, ki sta pa še precej oddaljeni od Čejeve krčme. Jedna ostalih krčem je last Jožefa Černeta, druga pa Jožefa Lazarja. Omenjeni mladenič imenuje se France Pregelj in je doma iz Sv. Lucije. On je krojač. Vstopivši v krčmo, naročil si je Pregelj četrť vina. Ko je popil vino, zapustil je krčmo, a taval je nad in pod krčmo skoro ves dan, kjer so ga videli vozniki, ki so vozili kamenje. Deloma je tudi polegaval na prostem in morebiti tudi kje zaspal. Proti večeru pa se je vrnil spet v krčmo ter si naročil vina. Potem pa so prišli v krčmo tudi razni delavci iz bližnjih kamnolomov ter se tam nekoliko okrepčali, nekotji samo z vinom, drugi pa tudi s kakim prigrizkom. Okolo 7. ure in pol pa so odšli že vsi delavci, in v krčmi je ostal le Pregelj in krčmarjeva družina. Ko so Čejevi povečerjali, spravili so par otrok spat. V kuhinji ostal je krčmar, njegova žena, ki je držala v naročju poldrugoletnega otroka, starejša krč-

marjeva hčerka in pa krčmarjeva dekla. Krčmar sedel je pri ognjišču ter čital iz neke knjige družbe sv. Mohora. Istotako sedela je tudi tam blizu njegova žena, pestujoča svojega otroka. Hčerka in dekla pa sta pomivali kuhinjsko posodo. Pregelj si naroči še četrť vina, a krčmar ga opozori, da bodo kmalu zaprli hišo ter da mora oditi. Pregelj odgovori na to, da pojde kmalu. V tem hipu pa stopi bližje h krčmarju ter ga vpraša, kaj bere. Ko mu krčmar nadalje čitajoč na to vprašanje odgovori, potegne Pregelj bliskoma iz žepa samokres, pomiri na krčmarja in vstrel. Zadel ga je v tilnik, nakar se je krčmar več iz strahu nego pa zaradi hude rane, zgrudil s stolice na tla. Žena krčmarjeva, z otrokom v naročju, skoči naglo po koncu ter hoče napadalcu izrgati samokres, ta pa pomiri vanjo, a v tem hipu vstal je zopet po koncu krčmar, ki je še o pravem času napadalec sunil tako, da je kroglja zadela ženo le v levo roko. V hiši nastalo je strašno obupno vpitje. Napadalec začel je še bolj besneti in ustrelil je še jedenkrat na ženo, katero je pa zdaj zadel v glavo tako, da se je reva z otrokom vred zgrudila na tla. Zdajci pa plane krčmar z vso silo na napadalec ter mu zada, krčmar je namreč močan človek, tak udarec, da ga je potrl z njim na tla. Med tem sta hčerka in dekla tekli klicati na pomoč bližnje krčmarje. K sreči pa je prišel ravno takrat s svojim vozom mimo Čejeve krčme trgovec Luka Šuligoj iz Čepovana, ki je peljal v Gorico jagnjeta. Začuvši ta strašen sunder, skoči Šuligoj v krčmo in zagleda tu, kako se po tleh valjata napadalec in krčmar ter skušata drug drugega premagati. Šuligoj plane naglo na napadalec, mu iztrga samokres iz roke, oprosti krčmarja ter poklekne na napadalecova prsa. Kmalu na to pa sta pritekla v krčmo tudi bližnja krčmarja Lazar in Černe; prvi imel je v roki debelo gorjačo, drugi pa puško dvocevko. Pa kak strašen prizor se jima prikaže vstopivšema v Čejevo krčmo. Na tleh ležala je v lastni krvi ranjena krčmarica, stiskajoč dete na svoja prsa. Hudo ranjen na glavi ter krvaveč stal je tam krčmar Cej. Na tleh pa je ležal napadalec, a na njegovih prsih klečal je Šuligoj ter mu stiskal roki k tlom. Priskočila sta hitro na pomoč ter pomagala zvezati napadalec. Cej, čeravno hudo ranjen, šel je takoj po orožnike v Grgar. Lazar tolažil je ženo in otroke, a Černe stal je s puško pri napadalcu ter ga strašil, zagajoč mu, da ga ustrel, ako se le gane. Ko je vprašal Černe napadalec, zakaj je izvršil ta grozni čin, odgovoril mu je napadalec, da je storil to iz obupe. Okolo 9. ure in pol prišel je v krčmo orožniški postajevođa iz Grgara g. Wepl. Prišlo je z njim tudi več Grgarcev. Ko se je napotil namreč Cej v Grgar, dohitel je na potu nekega znanega Grgarca, kateremu je povedal, kar se je zgodilo ter ga naprosil, da bi on obvestil orožnike o zločinu. Zaradi tega se je torej razširila bliskoma vest po Grgaru in je več Grgarcev prihitelo na lice nesreče. Orožniški postajevođa prijel je koj napadalec in ga začel tudi koj izpraševati. Ta pa mu je tako-le izpovedal:

V četrtek zjutraj napotil se je od doma v Gorico. Vzel je s seboj 140 kron, kateri denar je bil namenjen bratu, vseučiliščnemu dijaku. Ta denar je rabil brat, da bi se podal z njim na Dunaj ter nadaljeval tam svoje študije. Med potom pa je izgubil denar in ni ga mogel več najti. Zaradi tega lotil se ga je obup in nameraval si je že sam sebi vzeti življenje. Potem je to misel opustil ter si lomil glavo, kako bi prišel na drugi način do denara. V tem premišljevanju prišel je v Čejevo krčmo in tu mu šine v glavo misel, ki je postala pozneje tudi sklep. Sklenil je namreč umoriti krčmarja in krčmarico in se potem polastiti njunega denarja. Čakal je v krčmi dolgo časa in ko se mu je zdelo, da lahko izvrši svoj namen, storil je to, kar je storil. Potem ko je napadalec to povedal, odpeljal ga je orožniški postajevođa v zapore v Gorico, kamor sta dospela po polnoči.

Pozor!

Slavnemu občinstvu naznanjamo tim potom, da bivši naš potovalec gosp. Josip Kerševani iz Bilj ni več pooblaščen na naš račun sklepati pogodbe. Tvrška Saunig & Dekleva nima z njim nobene zveze več od 1. oktobra 1903.

Saunig & Dekleva, zaloga šivalnih strojev, Gorica.

„Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani“

Dunajska cesta 19 — v Medjatovi hiši v pritličju — Dunajska cesta 19

vsprejema :

1. zavarovanja vsakovrstnih posloplj, premičnih in pridelkov proti požarni škodi;
2. zavarovanja zvonov proti poškodbam in
3. za nižjeavstrijsko deželno zavarovalnico na Dunaji:
  - a) zavarovanje na doživetje in za smrt, jednostavna zavarovanja za slučaj smrti, na doto in rento, ljudska zavarovanja z mesečnim plačilom zavarovalnine po 50 vin., 1, 2, 3 in 4 K in daje po neprisiljenih vlogah v oddelku „Rentna hranilnica“ deželne zavarovalnice zelo praktično starostno in rentno preskrbo;
  - b) zavarovanja proti vsakovrstnim nezgodam (telesnim poškodbam) in nezgodam na potovanju po suhem in na vodi ter jamstvena zavarovanja vsake vrste.

Pojasnila daje in vsprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice ter postreže na željo tudi s preglednicami in ceniki.

Ta edina slovenska zavarovalnica sprejema zavarovanje pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri s vsako drugo zavarovalnico.

V krajih, kjer še ni stalnih poverjenikov se proti proviziji nastavlja spoštovane osebe za ta zaupni posel.

Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovalcem popolno varnost.

➡ Svoji k svojim! ➡

Rojaki Slovenci! Pristopajte k domači zavarovalnici!

LEPA IZNAJDBA

ZA KROJAČE!

Kroj za krojenje oblek 20 velikosti, koj na prvi pogled razumljiv, samo za 10 kron pri

M. POVERAJ-u,
v Gorici na Travniku 5.
edna cilina, vojaška in uradniška krojačnica prve vrste.

Velika zaloga vsake vrste blaga za obleke iz inozemskih in avstrijskih tovarn ter gotovih oblek, perilo, paradne priprave k oblekam za vsaki stan, orožje vsake vrste, posebno za občinske stražnike. Zastopam tovarne. Cene brez konkurence, posebno pa blago na meter. Se priporočam za obilen obisk.

Zahvala.

Vsem Vam, ki ste se v Podmelcu udeležili pogreba moje hčerke

Maričke

in me ob bridki izgubi s svojo mnogobrojno udeležbo tešili, izrekam tem potom svojo najprišrenejšo zahvalo.

Alojzij Štrekelj.

Gorjansko, 14. apr. 1904.

Anton For.

klobučar in gostilničar v Semeniški ulici, ima bogato zalogo raznovrstnih klobukov in toči vsvoji krémi pristna domača vina ter postreže tudi jako ukusnimi jedili. Postrežba in cene jako solidne.

IVAN BAJT,

krojaški mojster v Gorici na Placuti 28.

Priporoča se vsem prijateljem in znancem in drugim gospodom za obilna naročila.

Pošilja vsako blago poštnine prosto!

Teod. Slabanja

srebrar v Gorici, ulica Morelli 12.

Se priporoča v izdelovanje cerkvene posode in orodja iz zanesljive kovine po uzorcih ali lastnem načrtu po poljubnem slogu.

Stare posode popravi in prenovi, pošlata in posrebrni v ognju, pošlata tudi distrelvodne ostri vse po najnižjih cenah.

Da si morejo udi bolj reone cerkve naročit cerkvenega kovinskega blaga ter staro orodje popraviti in obnoviti, olajšuje jim to s tem da jim je pripravljen napravljati blago katero katero se izplačuje na obroke. Preč. p. n. naročevalec si obroke lahko sam določi.

Pošilja vsako blago poštnine prosto!

A. Krušič

trgovec in krojaški mojster

Gorica, ulica Gius. Verdi št. 33

naznanja slav. občinstvu, da je dobil ravnokar sveže angleško in avstrijsko blago, kakor tudi svežih in gotoljenih oblek in površnikov raznih vrst v veliki izbiri za bližajočo pomladno sezono.

Izdelek iz lastnega blaga jamčim.

Razpisuje se služba

organista in cerkvenika.

Organist oziroma cerkvenik se mora izkazati s spričevali pri cerkvenem skladovnem odboru v Branici.

Cerkveno-skladovni odbor v Branici,

4. aprila 1904

Krojaška zadruga

Gorica, Gosposka ulica 7,

naznanja,

da prodaja oblačila za dame in gospode, Perkale, Zephyr in drugo manufakturno blago posebno za spomladni in letni čas, blago vseh kakovosti in po najnižje mogočih konkurenčnih in stalnih cenah.

Vzorec najnovejše izbire se na zahtevanje pošiljajo brezplačno in poštnine prosto.

Lekarna

Cristofolletti v Gorici

Prave in edine žel. kapljice s znakom sv. Antona Padovanskega.

Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljiva. — Te kapljice uredijo redno prebavljanje, če se jih dvakrat na dan po jedno žličico popije. — Okrepé želodec, storé, da sgine v kratkem času omtolica in životna lénost (mrtvost). Te kapljice tudi storé, da človek raje je.

Cena steklenici 60 vin.

Sprejema

hranilne vloge katere obrestuje po 4 1/2% polumesečno; nevzdignene obrestipripišuje konec leta k glavnici. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Posojila

udom na osebni kredit po 6% in na vknjžbo po 5 1/2%

„Centralna posojilnica“

registrovana zadruga z omejeno zavezo,

Gorica, ulica Vetturini 9.

C. kr. poštnohranilnični konto N. 851.292.

Sprejema

nove člane

s glavnimi in opravnimi doloži. Glavni deleži po 200 K, opravniki po 2 K. Otvarja članom tekoče račune, katere obrestuje po dogovoru.

Uradne ure

vsak dan od 8. ure zjutraj pa do 1. ure popoldne.